

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1917 kl. 5 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om ändring av 91 § 1 mom.
i lagen om aktiebolag.*

Närvarande: herrar Lindhagen, Gezelius, Stårner*, K. Larsson*, Rogberg, Alexander-son*, greve Spens, Petrén*, Dahl, Schotte*, Pettersson i Bjälbo, Persson i Norrköping, Gustafsson i Örebro, Karlsson i Fjäl, Borg* och Rydholm.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Uti en inom första kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, nr 48, har herr *Bäckström* anfört: *Motionen.*

»Aktiebolagslagens 91 §, första stycket, innehåller den bestämmelsen, att beslut, som innefattar sådan ändring av bolagsordningen, att rättsförhållandet mellan redan utgivna aktier rubbas, eller att förbehåll, som i 52 § 1 mom. sägs, i bolagsordningen intages, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom.

Denna bestämmelse torde vara alltför sträng. Den giver en enstaka aktieägare makt att förhindra ett beslut, som den överväldigande majoriteten av övriga aktieägare anser för bolagets utveckling välbetänkt, och det har faktiskt förekommit fall, då denna makt missbrukats i utpressningssyfte.

För att råda bot härpå kan man tänka sig användandet av ett skiljedomsförfarande eller att låta domstol avgöra. Men en fullt betryggande garanti för att den enskildes *verkliga* rätt icke kränkes, torde dock kunna finnas genom att fordringarna på majoritetens storlek skärpas, och synes det mig, som om det vore tillräckligt föreskriva, att majoriteten skall utgöra minst nio tiondelar av de röstande och att dessa tillika representera minst nio tiondelar av aktiekapitalet.

Jag tillåter mig fördenskull hemställa, att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring av 91 § 1 mom. av lag om aktiebolag den

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 9 saml. 12 häft. (Nr 13).

12 augusti 1910 att för beslut, som i detta moment behandlas, kräves, att samtliga aktieägare förenat sig om beslutet eller att beslutet fattas å två på varandra följande bolagsstämmor, därav minst en ordinarie, samt å den stämma, som sist hållits, biträts av minst nio tiondelar av de röstande och dessa tillika företrätt minst nio tiondelar av hela aktiekapitalet.

Jag anhåller, att lagutskottet måtte föreslå den formulering av lagtexten, som vid bifall till motionen kan finnas lämplig.»

*Utskottets
yttrande.*

Ifrågavarande lagrum stadgar anslutning av samtliga aktieägare för giltighet av beslut om ändring i bolagsordning, varigenom rättsförhållandet mellan redan utgivna aktier rubbas eller förbehåll om viss lösningsrätt till aktier i bolagsordningen intages.

Grunden till detta stadgande är givetvis avsikten att betrygga åt en var aktieägare fortbeståndet av den inbördes rättsställning emellan aktieägare, som vid bolagets tillkomst avtalats; och nu gällande lag torde härutinnan endast giva uttryck åt en princip, som även tidigare med stöd av allmänna rättsgrundsatser ansetts äga giltighet.

En rubbning av den rättsställning, som sålunda ansetts böra tillkomma varje deltagare i bolagsavtalet, lär ej kunna ifrågasättas utan synnerligt starka skäl och utan betryggande garantier för att den enskilde aktieägarens rätt ej kränkes.

Att praktisk olägenhet kan vållas genom den vetorätt, som förbehållits varje aktieägare, må vara antagligt. Och möjligen kunna dylika olägenheter framträda i den utsträckning och under sådana omständigheter, att ett verkligt missförhållande kan anses vara för handen. Att så för närvarande skulle vara fallet, har ej påvisats.

Utskottet finner sig alltså sakna anledning att förorda en ändring av ifrågavarande lagrum i motionens syfte.

På grund härav får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 mars 1917.

På lagutskottets vägnar:

CARL LINDHAGEN.